

Passend onderwijs, zo kan het wel!

Een SO leerling laten starten in het reguliere onderwijs. Praktijkschool de Rijzert laat zien dat het kan. *“Met passie, aandacht voor talent en met het bieden van maatwerk kom je heel ver.”*

Door: Thea van de Meerakker, medewerker Advies Commissie Toewijzing van het samenwerkingsverband.

Afgelopen schooljaar heeft Julia vanuit het Speciaal Basisonderwijs (SO) de overstap naar het regulier Voortgezet Onderwijs (VO) gemaakt. Zorgcoördinator Jannie van Lamoen van Praktijkschool de Rijzert verteld over het traject en de succesvolle overstap van Julia.

Warme overdracht

Regulier als het kan, speciaal als het moet. De basisschool van Julia (Hub, vestiging Rosmalen) is zich bewust van deze opdracht en denken dat het regulier VO tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoeften van Julia. Ze nemen contact op met Praktijkschool de Rijzert.

Jannie: “wanneer het SO regulier onderwijs adviseert neemt de Rijzert dit advies over. Onze orthopedagoog heeft Julia geobserveerd in de klas op de basisschool, een vertrouwde omgeving voor Julia. De observatie is bedoeld om goed in te kunnen schatten welke groep op de Rijzert het beste kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van Julia”. Er is sprake van een warme overdracht tussen de basisschool en de Rijzert.

Maatwerkklas

Julia is in augustus gestart in de maatwerkklas op de Rijzert. Een (tijdelijke) specialistische klas als overstap van het SO naar het VO. Er zitten op dat moment 9 leerlingen in de klas met een vaste mentor die regelmatig wordt ondersteund door een onderwijsassistente. De mentor verzorgt alle theorielessen en bekijkt per leerling wat hij/zij aankan. De mentor zorgt voor structuur, veiligheid en verbinding en, omdat zij de leerlingen voortdurend ziet, kan ze snel signaleren en ingrijpen waar het nodig is. Er zijn rustmomenten tijdens de lessen en de leerlingen kunnen kiezen waar ze willen pauzeren; op een rustige plek of bij de andere leerlingen op het schoolplein. De leerlingen uit de maatwerkklas treffen de leerlingen uit de reguliere groepen regelmatig door klas overstijgende activiteiten.

Jannie: “Julia was in de maatwerkklas geen opvallende leerling. Bij aanvang waren er wat (dreigende) conflictjes met andere leerlingen die snel opgepakt konden worden door de mentor. Al gauw werd duidelijk dat Julia meer aankon en werd bekeken welke vakken ze in een reguliere klas mee zou kunnen draaien.” Dit betekende voor Julia meer wisselingen, prikkels, vrijheden en minder structuur. Stap voor stap ging ze steeds vaker lessen volgen in de reguliere klas en net voor de carnavalsvakantie vond de definitieve overstap plaats. Er is inmiddels geen extra ondersteuning meer nodig.

Ambulante ondersteuning

Binnen de maatwerkklas wordt gebruik gemaakt van een Ambulante Ondersteuner (AO'er) die deskundigheid vanuit het speciaal onderwijs met zich meebrengt. Dit wordt door het team van de maatwerkklas als een grote meerwaarde ervaren. De AO'er heeft iedere 2 weken een gesprek met de mentor om opvallendheden te bespreken. Daarnaast observeert ze regelmatig leerlingen, sluit ze aan bij de leerlingbespreking en soms ook bij gesprekken met ouders. Tot slot werkt ze soms ook 1 op 1 met leerlingen. Dit wordt, indien mogelijk, ook snel weer afgebouwd.

Samenwerken met ouders

Vanaf de start op de Rijzert is de moeder van Julia betrokken geweest. Zo is de mentor van Julia samen met de schoolmaatschappelijk werker op huisbezoek geweest en wordt er contact met haar opgenomen zodra er iets speelt op school.

In de thuissituatie waren er ook zorgen over Julia en is er ondersteuning ingezet. Regelmatig zijn er netwerkoverleggen waarbij naast de hulpverlening en school ook moeder aansluit. Er wordt dan gekeken of de neuzen nog dezelfde kant op staan en of er nog bijzonderheden zijn. Inmiddels zijn de contacten minder intensief en wordt Julia alleen nog binnen het zorgteam besproken.

Passend Innovatief Project

Praktijkschool de Rijzert heeft de maatwerkklas en de uitwisseling met SO Hub Rosmalen mede opgezet vanuit een Passend Innovatief Project¹. Tijdens een bezoek van de leerkrachten van Hub, vestiging Rosmalen aan Praktijkschool de Rijzert heeft Julia zelf verteld hoe ze de overstap heeft ervaren en hoe het met haar gaat; “de start in de maatwerkklas is heel goed voor mij geweest en heeft de overstap naar het Voortgezet Onderwijs makkelijker gemaakt”.

Wanneer ik Jannie vraag wat ze als inspiratie aan collega’s wil meegeven zegt ze: laat de angst voor het aannemen van een SO leerling los. Ga het gewoon doen als je mogelijkheden ziet! Met passie , aandacht voor talent en met het bieden van maatwerk kom je heel ver.

De moeder van Julia:

Julia is altijd erg positief geweest over de Rijzert en zij was erg blij toen ze hoorde dat ze was aangenomen. Het enige waar ik me zorgen om maakte was het grote verschil in vrijheid, met name voor en na schooltijd. Het enige waar Julia bang voor was, was dat ze, door het een nieuwe grote school was, zij de weg naar de juiste lokalen niet zou kunnen vinden. Tijdens de workshopavond was er een soort speurtocht uitgezet binnen de school, waardoor Julia al snel merkte dat het wel mee viel met de zoektocht in school. Dit haalde echt het laatste stukje angst weg bij Julia om de overstap te maken.

De overstap van basis naar middelbaar onderwijs is voor ieder kind groot, betrek hen zo veel mogelijk bij deze overgang. Laat minimaal twee verschillende scholen zien aan je kind en laat duidelijk de voor- en nadelen zien. Je zult zien dat je kind dan echt zal kiezen wat beter bij hen past, omdat deze hen een goed gevoel geeft. Ik heb niet echt gelet op de verschillen tussen speciaal of regulier maar vooral op wat is passend voor mijn kind.

¹ Passende Innovatieve Projecten zijn bij voorkeur samenwerkingsprojecten tussen verschillende scholen binnen het samenwerkingsverband en zijn gericht op de ondersteuningsbehoefte van een specifieke groep leerlingen. Het gaat dan om de vraag naar kennis en vaardigheden die niet binnen school voorhanden is en waarvoor een passend aanbod ontwikkeld moet worden. Uiteindelijk moet een PIP de scholen zodanig versterken dat zij de doelgroep op termijn zelf kunnen ondersteunen. De scholen kunnen hiervoor een aanvraag indienen bij het samenwerkingsverband.